

ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT

Бруто домаћи производ (БДП) у првом тромјесечју 2019. године у односу на прво тромјесечје 2018. године има позитивну стопу раста од 2,0%.

Посматрано по подручјима класификације дјелатности груписаним на ниво А10, у првом тромјесечју 2019. године бруто додата вриједност реално је већа у подручјима: (G,H,I) *Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство* за 8,8%, (J) *Информације и комуникације* за 4,1% и (K) *Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања* за 3,8%, док је реално мања у подручјима (B,C,D,E) *Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање ел. енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације животне средине* за 5,6% а од тога у подручју (C) *Прерађивачка индустрија* за 7,1%.

Gross domestic product (GDP) in the first quarter of 2019, compared to the first quarter of 2018, has a positive growth rate of 2.0%.

By section of the Classification of Economic Activities aggregated at the level A10, in the first quarter of 2019, Gross value added increased in real terms in the following sections: (G,H,I) *Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities* by 8.8%, (J) *Information and communication* by 4.1%, (K) *Financial and insurance activities* by 3.8%, while a decrease in real terms was recorded in the sections (B,C,D,E) *Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning production and supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities* by 5.6% of which in (C) *Manufacturing* by 7.1%.

1. ТРОМЈЕСЕЧНИ БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА QUARTERLY GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES

	2017				2018 ¹⁾				2019 ²⁾	%
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	
Недесезонирани подаци, промјене у односу на исто тромјесечје претходне године	2,9	3,1	3,2	3,0	3,7	3,9	4,1	4,0	2,0	<i>Non-seasonally adjusted data, changes compared to the same quarter of the previous year</i>
Десезонирани подаци, промјене у односу на претходно тромјесечје	0,4	0,9	0,8	0,8	1,4	0,8	0,8	0,7	0,2	<i>Seasonally adjusted data, changes compared to the previous quarter</i>

¹⁾ Претходни подаци/ Preliminary data

²⁾ Процјена/Estimate

Тромјесечни бруто домаћи производ обрачунат је по производном приступу, а исказан у текућим цијенама, у цијенама претходне године и у цијенама 2015. године (ланчано повезане вриједности). Обрачун је изведен на нивоу области и подручја Класификације дјелатности КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev 2. Бруто домаћи производ представља суму бруто додатих вриједности свих дјелатности укупне економије умањену за услуге финансијског посредовања индиректно мјерене (FISIM) и увећану за нето порезе (порези на производе минус субвенције на производе). Обрачун тромјесечног БДП-а заснива се на истим принципима и дефиницијама као и годишњи обрачун, односно на методолошким основама Европског система рачуна из 2010. године (European System of Accounts - ESA 2010), као и на приручницима за тромјесечне националне рачуне Међународног монетарног фонда и Евростата.

За обрачун тромјесечног БДП коришћена је метода екстраполације на бруто вриједност производње и међуфазну потрошњу. Главни извори података су резултати званичних статистичких активности (пољопривреде, индустрије, грађевинарства, трговине, угоститељства, саобраћаја, плата и запослених, цијена, спољне трговине итд.) и административни извори података (tromјесечни финансијски извјештаји предузећа, Министарство финансија Републике Српске, Агенција за банкарство Републике Српске, Агенција за осигурање Републике Српске итд.).

Усклађивање БДП-а обрачунаог у тромјесечној и годишњој периодици врши се након објављивања годишњих података примјеном пропорционалне Denton методе (минимизовањем апсолутних разлика кроз релативно подешавање тромјесечних података – текуће тромјесече у односу на претходно) чиме се постиже конзистентност тромјесечних и годишњих серија података при чему је сума вриједности четири тромјесечеја једнака вриједности добијеној годишњим обрачуном.

Десезонирање је процес декомпозиције временских серија којим се отклања утицај сезонских флукуација на њихово кретање. Серије података су сезонски подешене на највишем нивоу агрегације, користећи директну методу, TRAMO/SEATS метод у оквиру JDEMETRA+ програма.

Тромјесечни подаци текуће године подложни су промјенама до објављивања података за четврто тромјесече. Послије објављивања података за четврто тромјесече, тромјесечни подаци подложни су промјени само у циљу усклађивања са годишњим подацима.

Због заокруживања, сумарни искази у саопштењу не слажу се увијек са збиром заокружених појединачних података.

Quarterly Gross domestic product is calculated using the production approach, and it is shown at current prices, at previous year prices and at prices of 2015 (chain-linked values). The calculation is performed at the level of divisions and sections of the Classification of Economic Activities KD BH 2010, which is in its content and structure completely harmonised with the EU Classification of Economic Activities NACE Rev 2. Gross domestic product represents a sum of gross value added of all activities of total economy minus financial intermediation services indirectly measured (FISIM) plus net taxes (taxes on products minus subsidies on products). The calculation of quarterly GDP is based on the same principles and definitions as annual calculation, that is, on the methodological basis of the European System of Accounts of 2010, as well as on manuals for quarterly national accounts of the International Monetary Fund and Eurostat.

For the calculation of quarterly GDP, the method of extrapolation on output and intermediate consumption was used. Main sources of data are results of official statistical activities (agriculture, industry, construction, trade, hotels and restaurants, transport, data on wages and employees, prices statistics, external trade statistics, etc.) and administrative sources of data (quarterly financial reports of enterprises, Ministry of Finance of Republika Srpska, Banking Agency of Republika Srpska, Insurance Agency of Republika Srpska etc.).

Harmonisation of GDP calculated quarterly and annually is carried out upon the publishing of annual data, using the proportional Denton method (by minimising absolute differences through relative adjustment of quarterly data – current quarter compared to the previous), in order to achieve the consistency of quarterly and annual series of data, with the sum of values of the four quarters being equal to the value obtained through the annual calculation.

Seasonal adjustment is a process of decomposition of time series, used to remove the effects of seasonal fluctuations on their trends. Series of data are seasonally adjusted at the highest level of aggregation, using the direct method, using the TRAMO/SEATS method as implemented in the JDEMETRA+ programme.

Quarterly data for the current year are prone to changes to the moment of the publishing of data for the fourth quarter. After the publishing data for the fourth quarter, quarterly data are prone to changes only for the purpose of harmonisation with annual data.

Because of rounding, summary accounts in the release do not always match the sums of rounded individual data.

2. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, ТЕКУЋЕ ЦИЈЕНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, CURRENT PRICES

хиљ. КМ/thous. КМ

		2018 ¹⁾				2019 ²⁾		
		I	II	III	IV	I		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	209 388	227 464	256 079	249 468	220 975	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	490 756	510 631	576 835	594 814	489 082	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	257 196	305 040	331 285	351 968	250 782		<i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	84 350	133 176	159 079	185 763	88 244	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	371 302	442 136	487 840	454 133	405 534	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities</i>
J	Информације и комуникације	111 817	122 489	123 713	116 714	117 354	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	86 151	90 458	91 740	91 851	91 468	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	107 046	106 449	106 003	107 255	107 335	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	78 138	80 989	82 766	84 203	79 432	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	434 560	442 340	458 072	448 561	440 701	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	60 132	59 156	58 437	59 857	62 102	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	53 609	63 207	49 583	55 076	56 004		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	1 980 030	2 152 082	2 350 981	2 337 544	2 046 225		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на производе	452 101	461 978	467 539	479 382	480 609		<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 432 131	2 614 060	2 818 521	2 816 926	2 526 834		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

3. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, У ЦИЈЕНАМА ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PREVIOUS YEAR PRICES

хил. KM/ thous. KM

		2018 ¹⁾				2019 ²⁾		
		I	II	III	IV	I		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	202 885	217 957	240 315	228 495	221 869	A	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	472 274	495 858	520 207	547 041	476 182	B, C, D, E	<i>Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities</i>
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	237 471	279 097	294 234	311 905	244 613		<i>Of which: C Manufacturing</i>
F	Грађевинарство	87 085	138 641	151 594	178 457	91 325	F	<i>Construction</i>
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	368 647	440 028	487 484	449 540	403 284	G, H, I	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities</i>
J	Информације и комуникације	111 740	121 748	123 259	115 569	116 863	J	<i>Information and communication</i>
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	83 516	87 935	89 773	88 457	89 287	K	<i>Financial and insurance activities</i>
L	Пословање некретнинама	106 112	106 266	106 705	106 607	106 494	L	<i>Real estate activities</i>
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	76 972	80 109	82 468	82 793	78 101	M, N	<i>Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities</i>
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	433 152	438 817	452 696	446 107	445 242	O, P, Q	<i>Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities</i>
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	64 387	66 709	68 628	70 531	56 967	R, S	<i>Arts, entertainment and recreation; Other service activities</i>
	FISIM (минус)	51 734	60 505	47 410	51 746	55 127		<i>FISIM (minus)</i>
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	1 955 034	2 133 563	2 275 719	2 261 851	2 030 488		<i>GROSS VALUE ADDED</i>
	Порези на производе минус субвенције на	447 721	459 155	467 513	472 799	468 097		<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 402 755	2 592 718	2 743 232	2 734 650	2 498 585		<i>GROSS DOMESTIC PRODUCT</i>

4 ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, У ЦИЈЕНАМА 2015. ГОДИНЕ (ЛАНЧАНО ПОВЕЗАНЕ ВРИЈЕДНОСТИ)³⁾
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, AT PRICES OF 2015 (CHAIN-LINKED VALUES)³⁾

хиљ. КМ/ thous. КМ

		2018 ¹⁾				2019 ²⁾		
		I	II	III	IV	I		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	207 286	222 686	245 529	233 452	213 995	A	Agriculture, forestry and fishing
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	428 592	449 995	472 092	496 444	404 764	B, C, D, E	Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	208 837	245 443	258 755	274 296	193 911		Of which: C Manufacturing
F	Грађевинарство	82 305	131 031	143 273	168 662	85 300	F	Construction
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	359 016	428 532	474 749	437 797	390 576	G, H, I	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities
J	Информације и комуникације	111 756	121 765	123 276	115 585	116 284	J	Information and communication
K	Финансијске дјелатности и дјелатности	77 221	81 307	83 007	81 790	80 147	K	Financial and insurance activities
L	Пословање некретнинама	104 531	104 682	105 115	105 019	104 645	L	Real estate activities
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	73 192	76 175	78 418	78 727	73 411	M, N	Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	443 440	449 240	463 449	456 703	452 556	O, P, Q	Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	59 877	62 037	63 822	65 592	60 263	R, S	Arts, entertainment and recreation; Other service activities
	FISIM (минус)	49 716	58 144	45 560	49 727	50 565		FISIM (minus)
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	1 878 896	2 050 472	2 187 092	2 173 764	1 908 388		GROSS VALUE ADDED
	Порези на производе минус субвенције на	444 809	456 168	464 472	469 724	461 600		Taxes on products less subsidies on products
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	2 341 888	2 527 039	2 673 740	2 665 376	2 387 804		GROSS DOMESTIC PRODUCT

³⁾ Збир података по нижим нивоима није једнак податку на вишем нивоу агрегације
The sum of data for lower levels does not equal the data on the higher level of aggregation

5. ТРОМЈЕСЕЧНА БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ И БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД, СТОПЕ РЕАЛНОГ РАСТА, ПРОМЈЕНЕ У ОДНОСУ НА ИСТО ТРОМЈЕСЕЧЈЕ ПРЕТХОДНЕ ГОДИНЕ
QUARTERLY GROSS VALUE ADDED AND GROSS DOMESTIC PRODUCT, REAL GROWTH RATES, CHANGES COMPARED TO THE SAME QUARTER OF THE PREVIOUS YEAR

%

		2018 ¹⁾				2019 ²⁾		
		I	II	III	IV	I		
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	4,5	5,1	6,9	5,2	3,2	A	Agriculture, forestry and fishing
B, C, D, E	Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	5,5	5,0	3,8	4,5	-5,6	B, C, D, E	Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply, sewerage, waste management and remediation activities
	Од тога: С Прерађивачка индустрија	-2,0	-1,9	-2,3	1,4	-7,1		Of which: C Manufacturing
F	Грађевинарство	5,3	4,9	5,0	4,5	3,6	F	Construction
G, H, I	Трговина на велико и трговина на мало, оправка моторних возила, мотоцикала; Саобраћај и складиштење; Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране, хотелијерство и угоститељство	4,1	4,9	5,4	4,9	8,8	G, H, I	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles; Transport and storage; Accommodation and food services activities
J	Информације и комуникације	1,2	1,6	3,5	3,2	4,1	J	Information and communication
K	Финансијске дјелатности и дјелатности	4,9	5,7	5,5	5,0	3,8	K	Financial and insurance activities
L	Пословање некретнинама	-0,6	-1,2	-1,2	-0,7	0,1	L	Real estate activities
M, N	Стручне, научне и техничке дјелатности; Административне и помоћне услужне дјелатности	4,2	4,8	4,5	4,3	0,3	M, N	Professional, scientific and technical activities; Administrative and support service activities
O, P, Q	Јавна управа и одбрана, обавезно социјално осигурање; Образовање; Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	1,7	1,6	1,8	1,8	2,1	O, P, Q	Public administration and defense, compulsory social security; Education; Human health and social work activities
R, S	Умјетност, забава и рекреација; Остале услужне активности	5,7	6,2	6,7	6,8	0,6	R, S	Arts, entertainment and recreation; Other service activities
	FISIM (минус)	2,4	2,9	3,0	2,2	1,7		FISIM (minus)
	БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ	3,6	3,8	4,1	4,0	1,6		GROSS VALUE ADDED
	Порези на производе минус субвенције на	4,2	4,3	4,2	3,8	3,8		Taxes on products less subsidies on products
	БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД	3,7	3,9	4,1	4,0	2,0		GROSS DOMESTIC PRODUCT

Припрема саопштења: Драгана Куновац
e-mail: dragana.kunovac@rzs.rs.ba

Prepared by: Dragana Kunovac
e-mail: dragana.kunovac@rzs.rs.ba

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Вељка Млађеновића 12д – Тел. +387 51 332 700 - Проф. др Јасмин Комић, главни уредник – Излази тромјесечно – Саопштење је објављено на Интернету на адреси: www.rzs.rs.ba – Е-mail: stat@rzs.rs.ba – Приликом коришћења података обавезно навести извор

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Veljka Mladenovića 12d – Tel. +387 51 332 700 – Prof. Dr Jasmin Komić, Editor in chief – Quarterly periodicity – Release is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba – E-mail: stat@rzs.rs.ba – These data can be used provided the source is acknowledged